

14.6.2022

MH 3753/2022

kirjaamo@metsa.fi

Inarin kunta
Piiskuntie 2
99800 Ivalo
inari@inari.fi

Viite: Lausuntopyyntö 11.5.2022

IVALON ASEMAKAAVAN MUUTOS KOSKIEN HAUTUUMAAN AJOYHTEYDEN POISTAMISTA

Metsähallitus on tutustunut asemakaavamuutoksen valmisteluvaiheen aineistoon ja toteaa, että sillä ei ole huomautettavaa siitä.

Rovaniemellä 14. päivänä kesäkuuta 2022

Metsähallituksen puolesta

Tanja Hämäläinen, kaavoitusinsinööri
Metsähallitus Kiinteistökehitys
PL 8016, 96101 Rovaniemi
tanja.hamalainen@metsa.fi
p. 040-1869339

Inarin kunta
Piiskuntie 165
99800 Inari
inari@inari.fi

VIITE LAUSUNTOPYYNTÖ (SAAPUNUT 11.5.2022)
ASIA IVALON ASEMAKAAVAN MUUTOS, HAUTUUMAAN AJOYHTEYDEN POISTAMINEN, VALMISTELUVAIHE, INARI

Inarin kunta/kaavoitus on pyytänyt Saamelaismuseum Siida lausunnon asemakaavan muutoksesta Ivalossa. Kunnan internetsivuilla on nähtävillä 12.4.2022 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Saamelaismuseum Siida on alueellinen vastuumuseo saamelaisalueella ja toimivaltainen viranomaisen arkeologisen kulttuuriperinnön sekä rakennusperinnön ja maiseman suojelun ja hoidon osalta.

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Ivalon kylän eteläpuolella hautuumaan ja Rajankankaan asuinalueen välissä. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on poistaa asemakaavaan osoitettu ajoyhteys Saarineitamontieltä hautuumaalle ja turvata Rajankankaan asuinalueen rauhallisuus.

Pohjois-Lapin maakuntakaavassa (2007) suunnittelualue on osoitettu taajamatoimintojen (A) alueeksi. Ivalon alueen yleiskaavassa (valtuuston hyväksymä 16.9.2010) suunnittelualue on osoitettu mahdolliseksi pientalovaltaisen asuntoalueen (AP) laajenemisalueeksi. Suunnittelualueella on voimassa valtuuston 13.12.2018 hyväksymä asemakaava.

Suunnittelualueella ei sijaitse valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY) tai arkeologisia kohteita. Se ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Asemakaavan jatkovaiheita ei tarvitse lähettää Saamelaismuseum Siida lausunnonle.

Satu Taivaskallio
tutkija

Juha-Pekka Joona
arkeologi

Inarin kunta/Tekninen lautakunta
Piiskuntie 2
99800 Ivalo

Kirjallinen lausuma Ivalon hautausmaan ajoyhteiden poistavasta asemakaavan muutoksesta

Asia

Inarin kunnan tekniselle lautakunnalle osoitettu kirjallinen mielipide hautuumaan ajoyhteiden poistamisesta

Lausuman antaja

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymä (Myöhemmin ”Seurakunta”)
Sairaalan tie 5, 99800 INARI

Taustaa

Inarin kunta on 11.5.2022 asettanut nähtäville maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 62 §:n ja 30 §:n mukaisesti Ivalon hautuumaan ajoyhteiden poistamista koskevan asemakaavamuutoksen asemakaavaluonnoksen sekä siihen liittyvän valmisteluaineiston.

Tällä lausumalla Seurakunta esittää mielipiteensä asemakaavaluonnoksesta ja sen vaikutuksista hautuumaan käyttöön.

Inarin kunta on aloittanut asemakaavan muutoksen, jonka tavoitteena on poistaa nykyiseen asemakaavaan osoitettu ajoyhteys Saarineitamontieltä Seurakuntayhtymän ylläpitämälle hautausmaalle. Teyhteys Saarineitamontin alueelta hautuumaan laajennusalueelle on merkittävä voimassa olevaan asemakaavaan merkinnällä ajo sekä ajoyhteiden rajausmerkinnällä (pistekatkoviiva).

Nykyinen voimassa oleva asemakaava on vuodelta 2018, jossa Seurakunnalle on osoitettu käyttöoikeus ajoyhteyteen hautausmaan kustannustehokkaan operoimisen mahdollistamiseksi. Voimassa olevassa suhteellisen uudessa asemakaavassa osoitettu ajoyhteys on selkeästi ohjannut viime vuosina seurakunnan toimintaa, josta osoituksena mm. se, että Seurakunta on ostanut Metsähallitukselta maa-alueen kyseessä olevalta alueelta.

Seurakunta katsoo, että kaavamuutoksella ei ole merkitystä Rajankankaan asuinalueen rauhallisuuteen, mihin kaavoituksen muutoksella pyritään. Teyhteys on mahdollista rakentaa siten, että sen käytöstä ei aiheudu haittaa alueen asukkaille.

Asemakaavan muutoksen merkitys Pohjois-Lapin seurakuntayhtymälle ja kuntalaisille

Kunnan tekemä asemakaavan muutosehdotus vaikeuttaa oleellisesti hautausmaan ylläpitoa ja hoitoa, sekä uuden laajennusosan rakentamista.

Seurakunnalla on hautausvoimilain (Hautausvoimilaki 457/2003, 5 luku 13 §) mukainen velvoite hoitaa hautausmaata sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla. Kirkkojärjestyksen (8.11.1991/1055 v. 1993) 17 luvun 3§ toinen momentti velvoittaa Seurakunnan pitämään hautausmaa sen arvoa vastaavasti hoidettuna. Ajoyhteyden poistaminen johtaa siihen, että Seurakunnan mahdollisuudet kehittää hautausmaata sen tarpeiden edellyttämällä tavalla vaikeutuvat huomattavasti.

Seurakunnan nykyisen hautausmaan hautapaikat ovat loppumassa ja hautausmaan laajennusosan on oltava käyttökunnossa vuoden 2022 aikana. Seurakunta aloittaa hautausmaan laajennusosan rakentamisen vielä kesän 2022 aikana. Urakan kilpailutus on päätynyt ja rakennustyöt aloitetaan mahdollisimman pian. Hautausmaan laajennus perustuu olemassa oleviin maakunta- ja yleis- sekä asemakaavoihin. Asemakaavassa on esitetty hautausmaan ajoyhteys Saarineitamontielle. Hautausmaan laajennuksen myötä hautausmaa laajenee kapeana kohti Rajankangasta. Hautausmaan laajennuksen hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma on hyväksytty Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteisessä kirkkovaltuustossa 8.12.2021 ja vahvistettu Oulun hiippakunnan tuomiokapitulissa 13.1.2022. Kunta ei ole valittanut kummastakaan päätöksestä. Tämän ajoyhteyden sisältäneen ja lainvoiman saaneen suunnitelman perusteella Seurakunta on toiminut.

Luonnossuunnitteluvaiheen mukaisesti hautausmaan laajennusosalle sijoittuu 1500–2500 uutta arkkuhautapaikkaa, joka vastaa 37,5–62,5 vuoden hautauskapasiteettia. Tämän lisäksi hautausmaan laajennusalueelle sijoittuu uurnahautausmaa-alue.

Keskeinen ajoyhteyden poistamiseen liittyvä ongelma on iäkkäiden ihmisten käyminen omaistensa haudoilla. Nykyiseltä parkkipaikalta on noin 500 metrin matka pääkulkuväylää pitkin tulevan hautausmaan laajennuksen itäpäähän. Ajoneuvoliikenteen ohjaaminen nykyisen hautausmaan läpi olisi erittäin poikkeuksellista ja estäisi hautarauhan toteutumisen. Autoliikenteen ohjaaminen nykyisen hautausmaan läpi on mahdotonta ja eikä sitä voi hyväksyä. Kunnan tulisi myös pyrkiä suojelemaan hautarauhaa kaikin keinoin ja tässä tapauksessa kaavoituksellisesti ohjata osa omaisten liikenteestä Saarineitamotien kautta, jotta hautarauhan loukkauksilta vältytään. Käytännössä hautausmaan pitkänomainen muoto Saarineitamovaaran pohjoisrinteessä määrittää mahdolliset taloudellisesti toteuttamiskelpoiset kulkuyhteydet hautausmaan itäpäähän, jolloin seurakunnan ainoaksi toteutettavissa olevaksi vaihtoehdoksi jää ajoyhteys Saarineitamotien kautta. Asemakaavan mukaisen tien rakentaminen on myös kunnan kannalta

kustannustehokkain vaihtoehto. Kunnan esittämä tieyhteyden poistaminen vaikeuttaa kohtuuttomasti hautaamista, hautausmaan huoltoa ja kuntalaisten vierailuja läheistensä haudoilla. Tieyhteyden poisto heikentäisi yhteiskunnallisesti merkittävän infrastruktuurin saavutettavuutta. Nämä seikat on jätetty kaavamuutosehdotuksessa kokonaan huomiomatta.

Hautausmaan luonnossuunnitteluvaiheen mukaan hautausmaa tulee olemaan luonnonmukainen metsähautausmaa, jossa huomioidaan olevat luontoarvot ja sen erityispiirteet. Kirkkojärjestyksen 17 luvun 6 § mukaan hautausmaakaava laaditaan siten, että hautausmaaksi varattu alue tulee maaston luonne, kauneusnäkökohdat ja seurakunnan taloudellinen kantokyky huomioon ottaen käytetyksi tarkoituksenmukaisesti. Seurakunnalla on tarkoitus rakentaa ensimmäisessä vaiheessa poroaita ja portit hautausmaan laajennuksen ympäri ja pääkulkuväylä valaistuksineen. Erityisenä tavoitteena suunnittelussa on olevan metsänpohjan suojeleminen, jolloin sivukulkuväyliä rakennetaan vasta hautapaikkatarpeen niin vaatiessa.

Ajoyhteyden rakentaminen nykyisen hautausmaan läpi ei tue riittävällä tavalla luontoarvoja ja sen erityispiirteitä. On erittäin tärkeää, että alueen metsämaisyys säilyy. Mikäli Seurakunta pakotetaan rakentamaan ajoyhteys olemassa olevan hautausmaan läpi, johtaa tilanne siihen, että edellä mainitut kirkkojärjestyksen asettamat velvoitteet eivät toteudu. Ei voida siten pitää hyväksyttävänä, että hautausmaan laajennusosan rakentamisen tarkoituksen mukainen toteuttaminen estetään kaavamuutoksella.

Edellä mainitut kirkkojärjestyksen ja hautausmaailain näkökohdat huomioiden on Seurakunnalle ja kuntalaisille kohtuutonta, että asemakaavassa aiemmin määritelty ajoyhteys poistetaan.

Seurakunta katsoo, että Kunnan kaavamuutos tulisi vaikeuttamaan tarpeettomasti Seurakunnan lakisäätöiden tehtävien hoitoa, eikä kaavaprosessia tulisi enää jatkaa. Kaavamuutoksen tavoitteena on turvata alueen viihtyisyys ja maisema-arvot ja poistaa ajoyhteys asemakaavasta. Seurakunnan käsityksen mukaan muutoksella ei ole todellista vaikutusta alueen viihtyisyyteen tai maisema-arvoihin.

Seurakunta katsoo, että Kunnan menettely asiassa ei ole tarkoitussidonnaisuuden periaatteen mukaista ja sillä estetään tarpeettomasti hautausmaan tarkoituksenmukaista käyttöä ja rakentamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 50 § sääntelee asemakaavan tarkoitusta. Kyseisen lainkohdan taustalla on hallituksen esitys HE 251/2016. Kyseisestä hallituksen esityksestä voidaan johtaa tulkintaohjeita lainsäädännön tavoitteista, jotka koskettavat kaikkia MRL:n 7 luvun pykäläiä, koska kyseisellä hallituksen esityksellä on nimenomaisesti

säädetty asemakaavoituksen tarkoituksesta. Hallituksen esityksen lähtökohtana on ollut rakentamisen ja kaavoituksen edistäminen, poistamalla yksilöiden kannalta haitallisia, tarpeettomia ja hitaita viranomaistoimia, jotka oleellisesti vaikuttavat yksilöiden mahdollisuuden hyödyntää kiinteää omaisuuttaan.

Tässä tapauksessa kaavamuutos estäisi Seurakuntaa hyödyntämästä kiinteää omaisuuttaan ja täyttämään lakisääteistä velvoitetta ylläpitää tarkoituksenmukaisesti hautausmaata.

Asemakaavan muutoksessa erityisesti huomioon otettavat seikat

Seurakunta esittää, että asemakaavaluonnoksessa huomioitaisiin riittäväällä tavalla Seurakunnan lakisääteiset hautausmaalle liittyvät tehtävät.

Lisäksi on huomattava, että ajoyhteys, jonka rakentamisen kunta on kaavamuutoksella estämässä, on ainoa kustannustehokas kulkuyhteys kyseiselle maa-alueelle. Vaihtoehtoisesti kunnan tulisi osoittaa olemassa olevan asuinalueen läpi vaihtoehtoinen kulkuväylän mainitulle yhteiskunnallisesti tärkeälle hautausmaalle.

Asemakaavamuutoksen perustelu Rajankankaan alueen rauhallisuuden ja virkistyspolun katoamisella on ristiriidassa yleiskaavan kanssa. Yleiskaavassa alue on osoitettu mahdolliseksi pientalovaltaisen asuinalueen laajenemisalueeksi. Luonteva ajoyhteys asuntoalueen laajenemisalueelle olisi samasta paikasta kuin hautausmaan ajoyhteys. Ilman ajoyhteyttä ei asuinalue voi laajeta yleiskaavan mukaisella tavalla.

Asemakaavamuutosta on myös perusteltu luontopolun idyllisyyden häviämällä. Huomionarvoista on, että hautausmaan laajennusosan valmistuessa täyteen mittaansa on luontopolun pituus enää vain noin 200 metriä. Lisäksi lyhyen luontopolun korostettua idylliä häiritsee sen ylittävä moottorikelkkareitti. Näin ollen kaavamuutoksella ei ole tosiasiallista vaikutus alueen luontoarvoihin.

Liikenteen järjestäminen katuverkon avulla, on asemakaavan keskeisiä sisältövaatimuksia. Kadut tulee mitoittaa asemakaavassa sallitun rakentamisen edellyttämän asukasmäärän ja siinä osoitettujen toimintojen tarvetta vastaaviksi. Mikäli tieyhteys poistetaan kunnan esittämällä tavalla, ei jäljelle jäävä katuverkko vastaa hautausmaan ajoneuvoliikenteen tarpeita. Lisäksi alue ei täytä pelastuslain tavoitteita.

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n 1 momentin mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitettyä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Mainitun

pykälän 2 momentin mukaan kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvítettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 1 momentin mukaan asemakaavaa laadittaessa on maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava otettava huomioon. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Mainitun pykälän 3 momentin mukaan asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen.

Kaavamuuotosehdotuksen perusteena olevien selvitysten perusteella ei voida riittävästi varmistua siitä, että kaavaratkaisu täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin sisältövaatimuksen edellytysten luomisesta liikenteen järjestämiselle. Lain 54 §:n 4 momentin mukaan asemakaavalla ei saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää. Tässä tilanteessa Seurakunnalle aiheutuu kohtuutonta haittaa, ja kaavamuuotoksella saavutettavat hyödyt pientaloalueen asukkaille ovat merkittävästi pienemmät, kuin siitä Seurakunnalle ja koko yhteisölle aiheutuva tosiasiallinen haitta.

Lopuksi

Pyydämme ystävällisesti, että Inarin kunta ottaa huomioon tässä kirjelmässä esitetyt mielipiteet asemakaavaluonnoksesta.

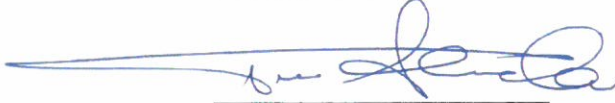
Lisäksi pyydämme ottamaan erityisesti huomioon seuraavat seikat:

- Seurakunnan tulisi olla asiassa osallinen eikä pelkästään tiedonsaaja.
- Seurakunnan kanssa ei ole pidetty viranomaisneuvottelua, vaikka asia koskee oleellisesti Seurakunnan toimialaa.
- Seurakunta ajaa yleistä etua eikä toimi oman etunsa puitteissa. Lainsäädäntö velvoittaa seurakunnat rakentamaan ja ylläpitämään hautausmaita.
- Pelastus- ja sammutusmahdollisuuden poistuminen aidatulta alueelta poroaidan läpi ilman toista tieyhteyttä voi vaikeuttaa onnettomuuksiin varautumista niiden uhatessa ja sattuessa. Yhteisöillä ja oikeushenkilöillä on velvollisuus ehkäistä tulipaloja ja muita onnettomuuksia (Pelastuslaki 379/2011, 1 luku 2 § 1 mom. 1 kohta).

Seurakunta myös esittää, että Kunta ja Seurakunta jatkavat asiassa neuvotteluita kaikkia osapuolia tyydyttävän ratkaisun saavuttamiseksi.

Aika ja Paikka

Ivalossa 22. päivänä kesäkuuta 2022

Tuomo Huusko
Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja,
Pohjois-Lapin seurakuntayhtymä

Inarin kunta/Tekninen lautakunta
Piiskuntie 2
99800 Ivalo

Kirjallinen lausuma Ivalon hautausmaan ajoyhteyden poistavasta asemakaavan muutoksesta

Asia

Inarin kunnan tekniselle lautakunnalle osoitettu kirjallinen mielipide hautuumaan ajoyhteyden poistamisesta

Lausuman antaja

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymä (Myöhemmin "Seurakunta")
Sairaalantie 5, 99800 INARI

Taustaa

Inarin kunta on 11.5.2022 asettanut nähtäville maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 62 §:n ja 30 §:n mukaisesti Ivalon hautuumaan ajoyhteyden poistamista koskevan asemakaavamuutoksen asemakaavaluonnoksen sekä siihen liittyvän valmisteluaineiston.

Tällä lausumalla Seurakunta esittää mielipiteensä asemakaavaluonnoksesta ja sen vaikutuksista hautuumaan käyttöön.

Inarin kunta on aloittanut asemakaavan muutoksen, jonka tavoitteena on poistaa nykyiseen asemakaavaan osoitettu ajoyhteys Saarineitamontieltä Seurakuntayhtymän ylläpitämälle hautausmaalle. Tieyhteys Saarineitamontin alueelta hautuumaan laajennusalueelle on merkitty voimassa olevaan asemakaavaan merkinnällä ajo sekä ajoyhteyden rajausmerkinnällä (pistekatkoviiva).

Nykyinen voimassa oleva asemakaava on vuodelta 2018, jossa Seurakunnalle on osoitettu käyttöoikeus ajoyhteyteen hautausmaan kustannustehokkaan operoimisen mahdollistamiseksi. Voimassa olevassa suhteellisen uudessa asemakaavassa osoitettu ajoyhteys on selkeästi ohjannut viime vuosina seurakunnan toimintaa, josta osoituksena mm. se, että Seurakunta on ostanut Metsähallitukselta maa-alueen kyseessä olevalta alueelta.

Seurakunta katsoo, että kaavamuutoksella ei ole merkitystä Rajankankaan asuinalueen rauhallisuuteen, mihin kaavoituksen muutoksella pyritään. Tieyhteys on mahdollista rakentaa siten, että sen käytöstä ei aiheudu haittaa alueen asukkaille.

Asemakaavan muutoksen merkitys Pohjois-Lapin seurakuntayhtymälle ja kuntalaisille

Kunnan tekemä asemakaavan muutosehdotus vaikeuttaa oleellisesti hautausmaan ylläpitoa ja hoitoa, sekä uuden laajennusosan rakentamista.

Seurakunnalla on hautausoimilain (Hautausoimilaki 457/2003, 5 luku 13 §) mukainen velvoite hoitaa hautausmaata sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla. Kirkkojärjestyksen (8.11.1991/1055 v. 1993) 17 luvun 3§ toinen momentti velvoittaa Seurakunnan pitämään hautausmaa sen arvoa vastaavasti hoidettuna. Ajoyhteyden poistaminen johtaa siihen, että Seurakunnan mahdollisuudet kehittää hautausmaata sen tarpeiden edellyttämällä tavalla vaikeutuvat huomattavasti.

Seurakunnan nykyisen hautausmaan hautapaikat ovat loppumassa ja hautausmaan laajennusosan on oltava käyttökunnossa vuoden 2022 aikana. Seurakunta aloittaa hautausmaan laajennusosan rakentamisen vielä kesän 2022 aikana. Urakan kilpailutus on päätynyt ja rakennustyöt aloitetaan mahdollisimman pian. Hautausmaan laajennus perustuu olemassa oleviin maakunta- ja yleis- sekä asemakaavoihin. Asemaakaavassa on esitetty hautausmaan ajoyhteys Saarineitamontielle. Hautausmaan laajennuksen myötä hautausmaa laajenee kapeana kohti Rajankangasta. Hautausmaan laajennuksen hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma on hyväksytty Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteisessä kirkkovaltuustossa 8.12.2021 ja vahvistettu Oulun hiippakunnan tuomiokapitulissa 13.1.2022. Kunta ei ole valittanut kummastakaan päätöksestä. Tämän ajoyhteyden sisältäneen ja lainvoiman saaneen suunnitelman perusteella Seurakunta on toiminut.

Luonnossuunnitteluvaiheen mukaisesti hautausmaan laajennusosalle sijoittuu 1500–2500 uutta arkkuhautapaikkaa, joka vastaa 37,5–62,5 vuoden hautauskapasiteettia. Tämän lisäksi hautausmaan laajennusalueelle sijoittuu urnahautausmaa-alue.

Keskeinen ajoyhteyden poistamiseen liittyvä ongelma on iäkkäiden ihmisten käyminen omaistensa haudoilla. Nykyiseltä parkkipaikalta on noin 500 metrin matka pääkulkuväylää pitkin tulevan hautausmaan laajennuksen itäpäähän. Ajoneuvoliikenteen ohjaaminen nykyisen hautausmaan läpi olisi erittäin poikkeuksellista ja estäisi hautarauhan toteutumisen. Autoliikenteen ohjaaminen nykyisen hautausmaan läpi on mahdotonta ja eikä sitä voi hyväksyä. Kunnan tulisi myös pyrkiä suojelemaan hautarauhaa kaikin keinoin ja tässä tapauksessa kaavoituksellisesti ohjata osa omaisten liikenteestä Saarineitamotien kautta, jotta hautarauhan loukkauksilta vältytään. Käytännössä hautausmaan pitkänomainen muoto Saarineitamo-vaaran pohjoisrinteessä määrittää mahdolliset taloudellisesti toteuttamiskelpoiset kulkuyhteydet hautausmaan itäpäähän, jolloin seurakunnan ainoaksi toteutettavissa olevaksi vaihtoehdoksi jää ajoyhteys Saarineitamotien kautta. Asemakaavan mukaisen tien rakentaminen on myös kunnan kannalta

kustannustehokkain vaihtoehto. Kunnan esittämä tieyhteyden poistaminen vaikeuttaa kohtuuttomasti hautaamista, hautausmaan huoltoa ja kuntalaisten vierailuja läheistensä haudoilla. Tieyhteyden poisto heikentäisi yhteiskunnallisesti merkittävän infrastruktuurin saavutettavuutta. Nämä seikat on jätetty kaavamuuotosehdotuksessa kokonaan huomiomatta.

Hautausmaan luonnossuunnitteluvaiheen mukaan hautausmaa tulee olemaan luonnonmukainen metsähautausmaa, jossa huomioidaan olevat luontoarvot ja sen erityispiirteet. Kirkkojärjestyksen 17 luvun 6 § mukaan hautausmaakaava laaditaan siten, että hautausmaaksi varattu alue tulee maaston luonne, kauneusnäkökohdat ja seurakunnan taloudellinen kantokyky huomioon ottaen käytetyksi tarkoituksenmukaisesti. Seurakunnalla on tarkoitus rakentaa ensimmäisessä vaiheessa poroaita ja portit hautausmaan laajennuksen ympäri ja pääkulkuväylä valaistuksineen. Erityisenä tavoitteena suunnittelussa on olevan metsänpohjan suojeleminen, jolloin sivukulkuväyliä rakennetaan vasta hautapaikkatarpeen niin vaatiessa.

Ajoyhteyden rakentaminen nykyisen hautausmaan läpi ei tue riittävällä tavalla luontoarvoja ja sen erityispiirteitä. On erittäin tärkeää, että alueen metsämaisyys säilyy. Mikäli Seurakunta pakotetaan rakentamaan ajoyhteys olemassa olevan hautumaan läpi, johtaa tilanne siihen, että edellä mainitut kirkkojärjestyksen asettamat velvoitteet eivät toteudu. Ei voida siten pitää hyväksyttävänä, että hautausmaan laajennusosan rakentamisen tarkoituksen mukainen toteuttaminen estetään kaavamuuotoksella.

Edellä mainitut kirkkojärjestyksen ja hautaustoimilain näkökohdat huomioiden on Seurakunnalle ja kuntalaisille kohtuutonta, että asemakaavassa aiemmin määritelty ajoyhteys poistetaan.

Seurakunta katsoo, että Kunnan kaavamuutos tulisi vaikeuttamaan tarpeettomasti Seurakunnan lakisääteisten tehtävien hoitoa, eikä kaavaprosessia tulisi enää jatkaa. Kaavamuutoksen tavoitteena on turvata alueen viihtyisyys ja maisema-arvot ja poistaa ajoyhteys asemakaavasta. Seurakunnan käsityksen mukaan muuotoksella ei ole todellista vaikutusta alueen viihtyisyyteen tai maisema-arvoihin.

Seurakunta katsoo, että Kunnan menettely asiassa ei ole tarkoitussidonnaisuuden periaatteen mukaista ja sillä estetään tarpeettomasti hautausmaan tarkoituksenmukaista käyttöä ja rakentamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 50 § sääntelee asemakaavan tarkoitusta. Kyseisen lainkohdan taustalla on hallituksen esitys HE 251/2016. Kyseisestä hallituksen esityksestä voidaan johtaa tulkintaohjeita lainsäädännön tavoitteista, jotka koskettavat kaikkia MRL:n 7 luvun pykälää, koska kyseisellä hallituksen esityksellä on nimenomaisesti

säädetty asemakaavoituksen tarkoituksesta. Hallituksen esityksen lähtökohtana on ollut rakentamisen ja kaavoituksen edistäminen, poistamalla yksilöiden kannalta haitallisia, tarpeettomia ja hitaita viranomaistoimia, jotka oleellisesti vaikuttavat yksilöiden mahdollisuuteen hyödyntää kiinteää omaisuuttaan.

Tässä tapauksessa kaavamuutos estäisi Seurakuntaa hyödyntämästä kiinteää omaisuuttaan ja täyttämään lakisääteistä velvoitetta ylläpitää tarkoituksenmukaisesti hautausmaata.

Asemakaavan muutoksessa erityisesti huomioon otettavat seikat

Seurakunta esittää, että asemakaavaluonnoksessa huomioitaisiin riittävällä tavalla Seurakunnan lakisääteiset hautausmaatoimeen liittyvät tehtävät.

Lisäksi on huomattava, että ajoyhteys, jonka rakentamisen kunta on kaavamuutoksella estämässä, on ainoa kustannustehokas kulkuyhteys kyseiselle maa-alueelle. Vaihtoehtoisesti kunnan tulisi osoittaa olemassa olevan asuinalueen läpi vaihtoehtoinen kulkuväylän mainitulle yhteiskunnallisesti tärkeälle hautausmaalle.

Asemakaavamuutoksen perustelu Rajankankaan alueen rauhallisuuden ja virkistyspolun katoamisella on ristiriidassa yleiskaavan kanssa. Yleiskaavassa alue on osoitettu mahdolliseksi pientalovaltaisen asuinalueen laajenemisalueeksi. Luonteva ajoyhteys asuntoalueen laajenemisalueelle olisi samasta paikasta kuin hautausmaan ajoyhteys. Ilman ajoyhteyttä ei asuinalue voi laajeta yleiskaavan mukaisella tavalla.

Asemakaavamuutosta on myös perusteltu luontopolun idyllisyyden häviämällä. Huomionarvoista on, että hautausmaan laajennusosan valmistuessa täyteen mittaansa on luontopolun pituus enää vain noin 200 metriä. Lisäksi lyhyen luontopolun korostettua idylliä häiritsee sen ylittävä moottorikelkkareitti. Näin ollen kaavamuutoksella ei ole tosiasiallista vaikutus alueen luontoarvoihin.

Liikenteen järjestäminen katuverkon avulla, on asemakaavan keskeisiä sisältövaatimuksia. Kadut tulee mitoittaa asemakaavassa sallitun rakentamisen edellyttämän asukasmäärän ja siinä osoitettujen toimintojen tarvetta vastaaviksi. Mikäli tieyhteys poistetaan kunnan esittämällä tavalla, ei jäljelle jäävä katuverkko vastaa hautausmaan ajoneuvoliikenteen tarpeita. Lisäksi alue ei täytä pelastuslain tavoitteita.

Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n 1 momentin mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Mainitun

pykälän 2 momentin mukaan kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 1 momentin mukaan asemakaavaa laadittaessa on maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava otettava huomioon. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Mainitun pykälän 3 momentin mukaan asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen.

Kaavamutosehdotuksen perusteena olevien selvitysten perusteella ei voida riittävästi varmistua siitä, että kaavaratkaisu täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin sisältövaatimuksen edellytysten luomisesta liikenteen järjestämiselle. Lain 54 §:n 4 momentin mukaan asemakaavalla ei saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää. Tässä tilanteessa Seurakunnalle aiheutuu kohtuutonta haittaa, ja kaavamutoksella saavutettavat hyödyt pientaloalueen asukkaille ovat merkittävästi pienemmät, kuin siitä Seurakunnalle ja koko yhteisölle aiheutuva tosiasiallinen haitta.

Lopuksi

Pyydämme ystävällisesti, että Inarin kunta ottaa huomioon tässä kirjelmässä esitetyt mielipiteet asemakaavaluonnoksesta.

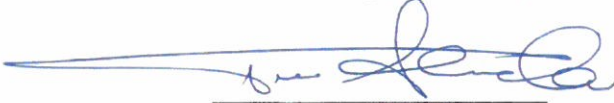
Lisäksi pyydämme ottamaan erityisesti huomioon seuraavat seikat:

- Seurakunnan tulisi olla asiassa osallinen eikä pelkästään tiedonsaaja.
- Seurakunnan kanssa ei ole pidetty viranomaisneuvottelua, vaikka asia koskee oleellisesti Seurakunnan toimialaa.
- Seurakunta ajaa yleistä etua eikä toimi oman etunsa puitteissa. Lainsäädäntö velvoittaa seurakunnat rakentamaan ja ylläpitämään hautausmaita.
- Pelastus- ja sammutusmahdollisuuden poistuminen aidatulta alueelta poroaidan läpi ilman toista tieyhteyttä voi vaikeuttaa onnettomuuksiin varautumista niiden uhatessa ja sattuesssa. Yhteisöillä ja oikeushenkilöillä on velvollisuus ehkäistä tulipaloja ja muita onnettomuuksia (Pelastuslaki 379/2011, 1 luku 2 § 1 mom. 1 kohta).

Seurakunta myös esittää, että Kunta ja Seurakunta jatkavat asiassa neuvotteluita kaikkia osapuolia tyydyttävän ratkaisun saavuttamiseksi.

Aika ja Paikka

Ivalossa 22. päivänä kesäkuuta 2022

Tuomo Huusko
Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja,
Pohjois-Lapin seurakuntayhtymä

Marko Lassila

11.8.2022

SEN/2116/2020

Inarin kunta
Tekninen lautakunta
Piiskuntie 2
99800 Ivalo

Muistutus asemakaavan muutosehdotuksesta, Hautuumaan ajoyhteyden poistaminen, Ivalo

Senaattikiinteistöt on valtiovarainministeriön hallinnonalalla toimiva valtion liikelaitos, jonka tehtävänä on mm. huolehtia valtion kiinteistövarallisuudesta ja tuottaa valtion toimijoille tilapalveluita sekä huolehtia em. edunvalvonnasta. Hankkeen vaikutusalueella sijaitsee Ivalon viranomaiskiinteistö, jossa toimivien viranomaisten toimintaedellytyksiin ko. hankkeella saattaa olla vaikutusta.

Senaatti-kiinteistöjen ja kunnan välillä on käyty keskustelu 11.8.2022, jossa on tuotu esiin Poliisin ja Rajavartiolaitoksen tarpeita liittyen ko. alueeseen. Keskustelun perusteella esitämme, että ennen hankkeen edistämistä ja jatkosuunnittelua kunnan, Poliisin, Rajavartiolaitoksen ja Senaatti-kiinteistöjen sekä tarvittaessa kaava -alueeseen liittyvän Inarin seurakunnan kesken järjestetään palaveri em. osapuolten intressien yhteensovittamiseksi ja ratkaisemiseksi.

Yhteyshenkilö kaavoitusasioissa:

Marko Lassila, marko.lassila@senaatti.fi, p. 040 587 5595

Senaatti-kiinteistöt

Mikko Järvinen
Toimialajohtaja, erityiskiinteistöt-toimiala

Allekirjoitusten yhteenveto

Allekirjoitusten tunniste 48bdea89-0276-47c3-8487-4457e5e74d0e

Muistutus asemakaavan muutosehdotuksesta, Hautuumaan ajoyhteyden poistaminen, Ivalo 553706
Lausunto

TIEDOSTOT

Muistutus asemakaavan muuto- sehdotuksesta_ Hautuumaan a- joyhteyden poistaminen_ lv	Muistutus_ase makaavan_muuto sehdotuksesta- _Hautuumaan_aj oyhteyden_poist aminen_lv_9-80 895_1_1.PDF
--	---

ALLEKIRJOITUKSET

Organisaatio	Senaatti-kiinteistöt
Tehtävänimike	Toimialajohtaja
Nimi	Mikko Järvinen
Päivä ja aika	12.08.2022 10:41

Jomppanen Venla Inari

Lähettäjä: Raasakka Hannu (ELY) <hannu.raasakka@ely-keskus.fi>
Lähetetty: torstai 12. toukokuuta 2022 11:04
Vastaanottaja: Kaavoitus Inarin kunta; Jomppanen Venla Inari
Kopio: Kaarlejärvi Tuulikki (ELY)
Aihe: LAPELY/4064/2020 Asemakaavan muutos, Inari, Ivalon asemakaava, Hautuumaan ajoyhteyden poistaminen

Hei,

Lapin ELY-keskus kiittää lausuntopyyntöä, mutta ei katso tarpeelliseksi lausua asemakaavamuutoksen valmisteluaineistosta.

Hannu

Ystävällisin terveisin,

Hannu Raasakka

Ylitarkastaja | Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ympäristö ja luonnonvarat

Maankäyttö ja ympäristövaikutukset -yksikkö

0295 037 500, vaihde 0295 037 000

Jomppanen Venla Inari

Lähettäjä: Inarin kunta Inarin kunta
Lähetetty: tiistai 17. toukokuuta 2022 10:53
Vastaanottaja: Kaavoitus Inarin kunta; Leppälä Arto Inari
Aihe: VL: Inarin Lapin Vesi Oy:n lausunto Ivalon asemakaavan muutokseen

Lähettäjä: Paulus Lepistö <paulus.lepisto@inergia.fi>
Lähetetty: tiistai 17. toukokuuta 2022 10:34
Vastaanottaja: Inarin kunta Inarin kunta <Inari@Inari.fi>
Kopio: Marko Tervaniemi <marko.tervaniemi@inergia.fi>
Aihe: Inarin Lapin Vesi Oy:n lausunto Ivalon asemakaavan muutokseen

Tervehdys

Inarin Lapin Vesi Oy:llä ei ole huomautettavaa Ivalon asemakaavan muutoksesta koskien hautausmaan ajoyhteyden poistamista.

ystävällisin terveisin

Paulus Lepistö
toimitusjohtaja
Inarin Lapin Vesi Oy

Jomppanen Venla Inari

Lähtettäjä: Niskala Paula Inari
Lähetetty: keskiviikko 18. toukokuuta 2022 10:40
Vastaanottaja: Jomppanen Venla Inari; Inarin kunta Inarin kunta
Aihe: VS: Ivalon asemakaavan muutos: Hautuumaan ajoyhteyden poistaminen

Hei,

Terveydensuojeluviranomaisella ei ole lausuttavaa otsikon mukaiseen kaavaluonnokseen.

Terveisin,
Paula Niskala
Terveydensuojelutarkastaja | Ympäristöyksikkö | Inarin kunta
Piiskuntie 2 (käyntios. Latutie 1) | 99800 Ivalo
p. 040 1244 977

Lähtettäjä: Jomppanen Venla Inari <Venla.Jomppanen@Inari.fi>

Lähetetty: keskiviikko 11. toukokuuta 2022 12:43

Vastaanottaja: Tammela Reetta-Mari Inari <Reetta-Mari.Tammela@Inari.fi>; Pietikäinen Vesa Inari <Vesa.Pietikainen@Inari.fi>; Saramo Minna Inari <Minna.Saramo@Inari.fi>; Niskala Paula Inari <Paula.Niskala@Inari.fi>; ymparistonsuojelu@sodankyla.fi; lilja.ojala@sodankyla.fi; Tommi Koskinen <tommi.koskinen@inergia.fi>; heija.lansman@inergia.fi; ossi.perala@inergia.fi; marko.tervaniemi@inergia.fi; paulus.lepisto@inergia.fi; kirjaamo@samimuseum.fi; kirjaamo@metsa.fi; inari.seurakunta@evl.fi; senaatti@senaatti.fi

Aihe: Ivalon asemakaavan muutos: Hautuumaan ajoyhteyden poistaminen

Hei,
pyydämme lausuntoa Ivalon asemakaavan muutoksesta koskien Hautuumaan ajoyhteyden poistamista. Ohessa asemakaavaluonnos selostuksineen.

Mahdollinen lausuntonne pyydetään toimittamaan 18.6.2022 mennessä tekniselle lautakunnalle osoitteeseen:

Inarin kunta /Tekninen lautakunta
Piiskuntie 2
99800 Ivalo

tai sähköisesti osoitteeseen inari@inari.fi.

Terveisin, dearvvoõdaiguin
Venla Jomppanen
kaavoitusinsinööri
Inarin kunta
+358 40 621 3823
venla.jomppanen@inari.fi